

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום חמישי י"ג ניסן תשפ"ב | דף היומי בבלי: יבמות לח
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן י"ב עד אמצע סעיף א' "ולרבינו תם".
מוסר: חפץ חיים - כלל ו' אות ט' עד אות י"א.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער הבטחון פתיחה 'ואם יבטח ברוב עושרו' עד 'ומתועלת הבטחון בה' בענין התורה'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

השולחן כבר היה ערוך ליסדר, ואז משך הילד הקטן את המפה... 10 המשימות שעליכם להספיק עד סוף זמן ביעור חמץ | למה הם יצאו לטייל ברחוב אחרי עריכת ה'יסדר'! | 2378

ענינא דיומא - פסח

השולחן כבר היה ערוך בטוב טעם, המצות השמורות והיקרות נחו עליו בשלווה, ממתינות לתחילת הסדר. כמו ברוב בתי ישראל בליל הסדר, גם ביתו של רבי זלמן המה בילדים ונכדים מתרוצצים, ואז, אחד הילדים עלה על הנסא ומשך את המפה...

'הודו לה' כי טוב' - ואז נראה - 'כי לעולם חסדו!'

זהו לילה ייחודי, בו אנו פותחים את הדלתות, ומזמינים 'כל דכפינ' לבוא ולהתארח. זהו לילה בו כל יהודי אורח או מארח. אך סביב השולחן לא יושבים רק אורחים בני אנוש - אלא שנינת לכל בית יהודי הזכות לארח על שולחנו אורחים מעולמות עליונים, מלאכי מעלה הבאים לשבת אתנו ולהשתתף עימנו בליל הסדר... מי מזמין את האורחים הללו לשולחנו? מה גורם למלאכי מעלה לרצות לרדת לעולם הזה, להיכנס לכל בית יהודי ולהשתתף בעריכת הסדר? מה טעם אנו זוכים - פעם אחת ויחידה בשנה - לאורחים כה רמי מעלה?

אחת המתנות בליל הסדר, סביבה נסוב חלק גדול מליל הסדר ואף עיקרו, היא סיפור יציאת מצרים. זוהי מצות עשה מן התורה, בה אנו עוסקים ברגש רב ובעיון, מאריכים לבאר את ההגדה ולהמחיש את סיפורה, כדי שכולנו נבין, נרגיש ונחוש, 'כאילו הוא יצא ממצרים' - שנהיה הכי קרובים להרגשה האישית כאילו אנו משועבדים לפרעה, עובדים בפרך, ויוצאים לחירות - בנס גאולה פלאי ומעורר השתאות, בשבחו נספר בלילה זה.

הרה"ח רבי אשר קובלסקי שליט"א

"לפיכך אנחנו חייבים להודות" ... (מנוסח ההגדה)

הנה, אנחנו כבר כאן, הגענו לרגע המיוחל. התרגשות עזה בוערת בלב כל יהודי, הנה כבר מתקדש הלילה הנשגב בשנה, ליל הסדר... זהו הלילה אליו נכסף כל יהודי - זכרונותיו, ניגוניו וניחוחותיו שמורים אצלו במגירה המוזהבת ביותר במוח. זהו לילה שאין מואר ממנו, לילה של חיבור טהור ואמיתי בין דורות, בין יהודים לאביהם שבשמים, ובין כל יהודי לרגשותיו...

נשב לשולחן ערוך מלכותית, בפאר והדר, כבני מלכים. בראש השולחן ישב ראש המשפחה, לא פעם זהו סב בא בימים, שנערך ללילה הזה בזכרונות מתקופות קדומות, בסיפורים מעוררי געגוע, ובניגונים מרגשים וכובשי לב. לצידו, נסב כולנו מול גביעי כסף מהודרים, והקטנים המצפצפים בקול מתוק 'והיא שעמדה' זוכים הלילה לכותל המזרח לצד הוריהם. כולם ישתו ארבע כוסות כבני חורין, האחד יזכה לפתוח בהכרזה 'קדש!', ויפתח את הלבבות כולם בבת אחת...

אבל אם נבקש לדעת מה מהותה של מצוה זו, אם נבקש לברר על מה ולמה אנו כה עסוקים במצוה זו, נעיין בלשון הרמב"ם המגלה: 'ויאריך בדברים בהגדלת מה שעשה לנו ה'... ולהודות לו יתעלה על כל הטוב שגמלנו... וכל המאריך לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח!'

במילים אלו, אנו מגלים את הסוד שטמון בסיפור יציאת מצרים. הלילה הזה מוקדש להודאה, זו מטרתו ויעודו של ליל הסדר, להודות להשם יתברך שבחר בנו מכל העמים, שמע את אנקתנו תחת עול השעבוד האכזרי במצרים, והפליא לחולל נסים ומופתים מעוררי השתאות כדי לגאול אותנו, להוציאנו מעבדות וחרות, ולכונן אותנו כעם קרוב.

יתירה מזאת, בספר הליכות שלמה מהגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל נפסק, כי מי שאינו מודה לקדוש ברוך הוא ומספר את סיפור יציאת מצרים מתוך הודאה - יתכן שלא יצא את חובת המצוה. כי הלא מטרת המצוה היא להודות להשם, ואיך אפשר לקיימה בלי להגיע למסקנת הסיפור - להודות!

הזוהר הקדוש - בקטע הנאמר בקהילות רבות לפני תחילת סימן 'מגיד', מגלה כי ההודאה - היא זו שמזעיקה לביתנו את המלאכים, את אותם אורחים נשגבים. כשיהודי יושב בליל הסדר ומודה להשם יתברך - כל פמליא של מעלה מתעוררת, הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו קורא להם, ואומר: 'היכנסו נא לבתי היהודים, המספרים עכשיו בשבחי ומבארים את ניסי וגבורתי!' לפיכך, רבים נהגו להוסיף ולספר בליל הסדר סיפורי 'יציאת מצרים' אישיים, ניסים שנעשו להם, פלאות שהצילו אותם מרדיפות הגויים. כי הלילה הזה מוקדש להודאה על ניסים של כולנו, וגם לנצל אותו להודות לה' על נסים פרטיים, על ישועות אישיות!

ההודאה בפסח, פותחת לנו צוהר לענין ההודאה. ההודאה של יהודי פותחת שערי שמים, נותנת כח ועוצמה להשפיע טובה וברכה לעם ישראל, בליל הסדר ובכל ימות השנה. לפיכך מסיים הזוהר ומסכם כי ראוי לכל יהודי להודות לה' תמיד על רוב ניסיו וגבורותיו, כי ההודאה - היא המפתח החזק לפתוח שערי שמים, ולזכות להשפעות טובות וברוכות.

ליל הסדר כבר כאן, זה הזמן להתרומם ולהתרונן: 'ברוך אתה ה'! אשר גאלנו וגאל את אבותינו ממצרים, והגיענו הלילה הזה! כן יגיענו למועדים ולרגלים אחרים שבנין עירך... ונודה לך שיר חדש על גאולתנו ועל פדות נפשנו!'

טביעה מחרידה!

זה קרה בקיץ שנת תשע"ה, בבית משפחה מקרובי משפחתי. בני הזוג שוחחו ביניהם על ענין ההודאה, ועל החשיבות לראות את הטוב שהקדוש ברוך מעניק להם, בהעניקו פרנסה, ילדים, בריאות ונחת. הן זה ממש לא מובן מאלי - מדובר בשרשרת ניסים רצופה וגלויה, ויש להקדיש זמן להודות על כך! לאחר ההתבוננות המשותפת בענין, החליטו בני הזוג להשתדל למצוא כל יום מספר דקות, ולהקדישן להודות לקדוש

ברוך הוא - בפרק תהלים, באמירה מהלב, או במילים פשוטות וברורות בשפה המדוברת. פשוט לומר תודה לבורא עולם! וכך, מדי יום ביומו, מצאו בני הזוג את מה שהגדירו 'התודה היומית' - דקות המוקדשות להודות לבורא עולם על כל הטוב שגמל עימם. היה זה בחודש אב. בני המשפחה יצאו לחופשה בעיר קטנה במרכז הארץ. במסגרת תוכנית החופשה, הוחלט כי באחד הימים ייצאו האב ובניו הקטנים לבריכה המקומית למספר שעות, כשאחר כך תמתין להם האם במקום המפגש, ובני המשפחה ימשיכו יחדיו ליעד הבא...

בהגיע השעה היעודה, התייצבה האם במקום המפגש כמוסכם, והמתנה לבעלה ולילדים. אך הדקות חולפות, חמש דקות וגם עשר, ואף עשרים דקות חולפות - ועדיין הם לא יוצאים מהבריכה. הדבר נראה מוזר - הן התוכנית סוכמה מראש, היא מדויקת לפי שעות מוקצבות לכל אתר ואטרקציה - מה הטעם לאיחור?

הזמן ממשיך לחלוף, הם עדיין לא מגיעים, והיא נאלצת לעמוד ולהמתין. זה לא נעים לחכות בחום, אולי אפילו קצת מעצבן... 'הרי מדובר בכמה דקות פנויות' - היא אומרת לעצמה - 'אפשר לנצלן ל'תודה היומית'! הרי ברוך השם זכינו ילדים בריאים וחייכניים, יצאנו לחופש עימם, ואנו נהנים מכל רגע... הן הקב"ה בטובו העניק את כל אלה, אז את הזמן החולף - אקדיש ל'תודה היומית'! היא עומדת וממתנה, ותוך כדי - לוחשת בלב מתרונן, מודה ומוקירה על כל הטוב, וכן, גם על כך שהיא ממתנה עכשיו, גם על קשיים היא מודה, גם על מה שנראה כתקלה - כי כנראה זה לטובה....

לפתע, כמו רעם ביום בהיר, החרידו קולות סירנות עולות ויורדות את הרחוב בו המתנה. היא מביטה באורות המנצנצים ממרחקים, וזיהתה אמבולנס, ואחריו רכב טיפול נמרץ, ואחריהם עוד כמה כונני הצלה מזנקים למקום. היא לא סקרנית, בוודאי שלא תיגש לשאול מה קרה, אך זה קצת מוזר - מה מעשיהם כל אלו במבנה שמאחוריה?

כוחות ההצלה לא הוחשו בחינם לבריכה המדוברת. המציל הוא שהזעיק אותם, לאחר אסון טביעה מזעזע להחריד... היו אלה ילדיה של האשה, ששהו במים בצוותא עם אביהם. הילדים המאושרים לא ידעו את נפשם משמחה, קיפצו על גלגלי הים, התיזו מים לכל עבר, צוחקים במתיקות ונהנים מכל רגע. האב דרוך בשמירה בשבע עיניים, מים הם לא משחק ילדים...

'סך הכל הילדים זהירים ומושמעים', ציין לעצמו האב בסיפוק. הם אמנם מוציאים את המרץ וחווים את החוויה עד תומה, אך לא מגזימים ולא מסתכנים. הגלגלים והמצופים איתם, על כל צרה שלא תבוא...

והיא באה בגדול. כשפנו לצאת, בסיבוב הבריכה האחרון, הסתובב בן השלוש על הגלגל והרים את ידיו אל על. אחיו הגדול יצא מהבריכה כשאביו תומך בו, וכשהסתובב האב גילה כי יש גלגל - אך אין ילד!

שיצאה מפיה, המילים המרגשות שאמרה בתודה לה' על שלושה ילדים בריאים - הותירו גם את בנה הטובע חי ובריא!
בשיחה עימם, אומרים לנו ההורים בהתרגשות: 'לא ידענו, כי ההחלטה על ה'תודה היומית' תוכיח את עצמה בכזו מהירות. התברר לנו כי יכולת ההודאה רבה ועצומה עד מאוד, והיא הצילה לנו את חיי הילד!'

כי ליהודים יש מפתח, חזק ועוצמתי במיוחד, קוראים לו הודאה. הן הקדוש ברוך הוא עושה לנו כל כך הרבה טוב - משפחה, ילדים, חיים מאושרים, פרנסה, ומה לא... - יהודי שמודה על כל הטוב הזה, פותח דלת להשפעות טובות נוספות, מאפשר לבורא עולם להעניק לו עוד ועוד!

הוא שאמרו חז"ל במדרש שוח"ט, שכל האומר שירה על נס - זוכה שנעשה לו נס אחר. ככל שיהודי מודה יותר על החסד היומיומי, ככל שיהודי מקדיש זמן לראות את הטוב שסביבו ולהודות על כך - הוא פותח לעצמו את השערים, הוא מזכה את עצמו בהשפעות טובות נוספות, הוא נותן את הכח והעוצמה לתת לו עוד טוב, להשפיע עליו עוד שפע ברכה.

הבה נאמץ את גישת ה'תודה היומית' - להשקיע מדי יום זמן להודות לבורא עולם במילים פשוטות, מהלב שלנו, מהתחושות שלנו, פשוט לומר תודה לבורא עולם. כך נפתח לנו שער לישועות רבות וברוכות, ונזכה בהשפעות טובות לנו ולילדינו.
'הודו לה' כי טוב' - ואז נראה - 'כי לעולם חסדו!'

תודה על מצות שבורות...

שולחן ליל הסדר, בבית הגה"ח רבי זלמן בריזל זצ"ל. השולחן כבר היה ערוך בטוב טעם, המצות השמורות והיקרות נחו עליו בשלווה, ממתנינות לתחילת הסדר. כמו ברוב בתי ישראל בליל הסדר, גם ביתו של רבי זלמן המה בילדים ונכדים מתרוצצים, ואז, אחד הילדים עלה על הכסא ומשך את המפה, והמצות המהודרות נשברו...

שוד ושבר. אחרי שנבחרו שלוש מצות שלמות ונאות לליל החג, לפתע אכזבה שכזו... הכל הביטו ברבי זלמן היושב בראש, שלא כעס ולא קצף, וגם חיוכו הנעים לא מש מפיו. אחרי רגע קט קפץ ממקומו בשמחה עצומה וקרא: 'רבנו של עולם, כמה אני מודה לך שזיכית אותי בנכדים מתוקים כאלו!'

זהו. אף מילת שבר, אף צעקה, אף הערה למי מבני הבית. הן מהותו של הלילה הזה הוא הודאה - אז גם אם ישנן תקלות, ולפעמים נוצר לחץ - עדיין יש למצוא כל דרך לשמור על מהות הלילה - להודות להשם יתברך, כי נכדים מתוקים ובריאים, תוססים ועליזים שידועים איך לשבור מצות בדיוק ברגע הלא נכון - זו מתנה יקרת ערך שקיבלנו מבורא עולם, וכמה חשוב לדעת, שגם ברגע הזה - טוב להודות לה!'

הודאה היא לאו דווקא ברגעים השמחים, כשהכל הולך כשורה. 24 שעות ביממה - גם ברגעים קשים ומאתגרים, אנו אומרים 'הודו לה' כי טוב!'

האב החל לזעוק זעקות נואשות: הוא טובע! הוא טובע! - - - המציל נזעק למקום לקול זעקות האב, ומיהר לצלול פנימה. הרוחצים החלו נמלטים מהמקום בבהלה, לקול צעקות וזעקות חרדה, לנוכח דמותו של ילד קטן בן שלוש, חסר אוניס, מוטל בקרקעית הבריכה...

המציל מיהר להגיע אל הילד, וכשהוציאו - לחרדתו התברר כי הילד אינו נושם... המציל הרטוב מתחיל במלאכת ההחייאה, אך ללא הצלחה. הוא פרץ ידיו בייאוש, ואמר לאב בצער: 'אין מה לעשות...'

האב פרץ בזעקות שבר: 'לא! לא! לא! אנא, תציל את הילד שלי, אנא תנסה שוב!'

אבל זה נראה אבוד, הרי הילד לא נושם ולא קיבל אספקת חמצן למוח. כך אי אפשר לשרוד, וזה כנראה מה שקרה לו!
כל הבריכה היתה כמרקחה, הכל עומדים מסביב בפאניקה, חלקם ממלמלים פרקי תהלים, חלקם אילמים מזעזוע, חלקם מנסים לסייע וחלקם שואגים בחרדה...

ה'תודה היומית' שהצילה...

באותה עת שחה בבריכה רופא, וגם הוא נזעק לקול ההמולה. עודו רטוב עד לשד עצמותיו, אך המחזה המזעזע הריץ אותו לזירה. 'אתם תתפללו!' צווח בהיסטריה לעבר המביטים בו, 'ואני אנסה את שלי!' - אמר, והחל לעבוד במרץ...

דקות ארוכות הנשים ונפח, דפק ועמל, עד שהילד הגיב, ולו בהקאה קלה. אך התגובה הזו היתה כמו זריקת מרץ מעודדת... הרופא התנשם בכבדות, האדים ממאמץ, ראשו הגיר נחלי זיעה, והוא עדיין מעסה, ומנשים, ונותן מכות בשוקר חשמלי...

לבסוף, בניסי ניסים, התעורר הילד, ופונה לבית החולים בניידת טיפול נמרץ. כשהגיע לבית החולים כבר נשם בכוחות עצמו!, ובתוך 24 שעות בלבד - שוחרר לביתו, שמח וטוב לב, בריא וחייכן כתמיד!

כל זמן ההמתנה מחוץ לבריכה, האם אינה מבינה מה הטעם לעיכוב. היא מחייגת שוב ושוב לסלולרי של בעלה, אך הוא לא עונה... אין לה מושג כי בנה נאבק על חייו, היא לא משערת כי הבריכה כולה בפאניקה, אין לה שמץ מידע כי חיי בנה מוטלים עכשיו בסכנה קיומית... היא רק מנצלת את דקות ההמתנה הארוכות הללו ל'תודה היומית', ומרבה לשאת עיניים ממתנינות לכיוון שערי הבריכה...

לפתע, גילתה את בנה יוצא את שערי הבריכה על אלונקה, נישא בידי צוות רפואי מיומן הישר לדלתות האמבולנס הפתוחות. מאחוריו צועד אביו, עדיין סמוק ומבלבל, נרגש ונסער, עיניו נוטפות דמעות והוא רועד בהיסטריה... ואז הוא אומר לה בקול: 'ברוך השם, תודה להשם - הוא חי, הוא חי!!!'

רק אז הבינה האם את הסיבה לעיכוב הממושך. רק אז הפנימה כי היה כאן מאבק על חיי בנה, בזמן בו עמדה והמתנינה, ופיה ממלמל דברי הודאה. ואז ראתה, חוותה והרגישה - כי ההודאה

מול אש בוערת...

הסיפור הפעם הוא עדות אישית, מתוך ביתי פנימה:

היה זה בליל שבת חנוכה שנת תשע"ו. נרות החנוכה דלקו יפה על אדן החלון, מאירים באור זוהר את תקרת הבית. לפתע, נר אחד נפל על השיש, ולהבה קטנה החלה לבעור...

השמן מהנר התלקח, כמו מדורה קטנה בוערת על אדן החלון. הילדים הביטו במחזה בחרדה רבה, והאמת - גם ההורים. הן שבת היום, אסור לכבות את הדליקה המתלקחת, והיינו בחרדה דרוכה לוודא אם לא ייווצר כאן חשש לפיקוח נפש, כשבנתיים - הבית כולו נתון לחסדי הלהבות...

אין דרך לתאר את ההלם, את החרדה האופפת. עמדנו והבטנו בלהבות המלחכות בהנאה כל טיפת שמן, גובהן הולך ועולה, מחסיר עוד פעימה בלב הילדים...

ואז, תוך כדי המבט באש הבוערת והמעקב הצמוד אחריה, נזכרנו בכוחו של כח ההודאה, בסגולת אמירת 'מזמור לתודה', המסוגלת לחולל פלאות וישועות. החלטנו, שכ'עזרה ראשונה' נאמר את פרק 'מזמור לתודה' מתוך הודאה עמוקה על שהאש לא הפתיעה אותנו באמצע הלילה ואנו יכולים לעקוב אחריה ולבחון את ממדי נזקיה, ואולי בזכות אמירת 'מזמור לתודה' נזכה לחסדים גלויים וישועה מופתית...

שרנו 'מזמור לתודה' בהתרגשות רבה, וגם קיבלנו על עצמנו, כי אם הלהבות ייכבו מעצמן בתוך רגעים ספורים - תיכף ומיד תאמר כל המשפחה 'נשמת כל חי', בהודאה עמוקה להשם הטוב על הנס המופלא....

וכך היה - תוך כדי אמירת המזמור החלה האש לשקוע, ועד סיום אמירת המזמור - כבר דעכו הלהבות ונכבו כליל. ותפילת 'נשמת כל חי' שאמרנו באותו ערב - היא שבערה באש, בלהבה נרגשת של הודאה. הן ראינו בעינינו את כוחה של ההודאה שחוללה פלאים, ופתחה עבורנו שער לישועה...

לפעמים, כשצריך כלי עוצמתי במיוחד, יש את נשק ההודאה. כשיהודי צריך ישועה וכל הדרכים נראות כחסומות בפניו - הוא יכול לאמץ את גישת ההודאה. כי יהודי שמודה להשם - זוכה בישועות גלויות, גם נדירות ובלתי צפויות!

לילה של ישועות!

אחרי קרוב לעשר שנות המתנה ארוכות לזרע של קיימא, ולאחר שכבר ניסו בני הזוג סגולות רבות וחוו אכזבות לא מעטות, נכנס הבעל לכ"ק האדמו"ר מאמשינוב שליט"א בחורף תשס"ה,

והביע בפניו את כאבו על השנים הארוכות והמתנה הממושכת... 'מה עוד אוכל לעשות כדי לזכות בזרע של קיימא?' שאל בסערת נפש...

הרבי שמע את דבריו, וראשית עודד אותו וחזק את ידיו. אחר כך הרהר קלות והוסיף: 'הנה, אנו מתקרבים לליל הסדר, אז תהיה לך הזדמנות...'

במתניות ובסבלנות, מסביר לו הרבי למה הוא מתכוון: 'ראה נא, זהו לילה כיום יאיר. עצתי, כי בלילה הזה תלמד מספר 'אור החיים הקדוש' את הקטע בפרשת 'בא', פרק י"ג פסוק ח', על המילים 'והגדת לבנך ביום ההוא לאמור'. שם, מגלה ה'אור החיים הקדוש' כי עצם סיפור 'ציאת מצרים בליל הסדר הוא סגולה לזכות בזרע של קיימא', אמר הרבי...

האברך יצא לדרכו, שומר את הדבר בלבו, נערך בציפיה דרוכה לליל הסדר, ללמוד את הקטע המדובר מספר 'אור החיים הקדוש', כפי הסגולה שהורה הרבי...

עוד לפני חנוכה תשס"ו, פעה התינוק הצעיר, אותו 'בן של ליל הסדר', פעיות ראשונות. כהיום, הילד בן עשר, ואביו זוכה לספר לו מיציאת מצרים בליל הסדר...

את התגלית הזו, שמענו מהמשפיע הגה"צ רבי אהרן טויסיג שליט"א, שהעיד על עשרות זוגות שנושעו בזכות הסגולה הייחודית הזו, ותיעדנו אותה באופן אותנטי גם מפי בעל המעשה, אשר שמע את הסגולה מפי הרבי, קיים אותה, וזכה לישועה גלויה וברורה בזכותה!

כי הלילה הזה הוא לא יום ולא לילה, הוא יצירה נפרדת, שמימית, לילה שמאיר כמו יום ממש. שערי אורה פתוחים, שערי השפע מוריקים טובה, צריך רק לחטוף את ההזדמנות!

ויש הזדמנויות רבות כאלה במהלך הלילה - כשמוזגים כוס שני כתוב 'וכאן הבן שואל', ומקובלנו מצדיקים זי"ע שזו עת רצון לכל בן של אבא שבשמים, לשאול ולבקש, להתפלל ולהתחנן, לפעול ישועות גדולות בכל מה שהוא זקוק לו. גם בעת פתיחת הדלת לאלהיו הנביא, זו עת רצון ייחודית לפתוח שערי שמים, לבקש ולזכות.

באומרנו 'ונצעק אל ה' אלוקינו' באמירת ההגדה, זו הזדמנות לצעוק, לזעוק מעמקי הלב והנפש, להתחנן על כל מה שבווער ומציק, כפי שגילה הרה"ק בעל ה'אוהב ישראל' מאפטא זי"ע שזו עת רצון שמימית. והעיקר - לזכור שזה לילה של הודאה, וכשיהודי מודה נפתחים לו שערי שמים, והוא יכול להשפיע שפע טובה וברכה, ישועות ונחמות עד בלי די!

פסח כשר ושמח!

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

"אתה רואה את הילד שישן במיטה העליונה? אתו אני לומד כל יום בין השעה 6:30 ל-6:50. עם הילד שישן במיטה האמצעית אני לומד מ-6:50 עד 7:10, ועם השלישי אני לומד מ-7:10 עד 7:30..."

"והגדת לבנך" - הילדים קודמים לכל

השיעור. אם רצונכם, בבקשה אמסור שיעור בשעות אחרות". סיפר הנגיד ירא השמים: "עד אותו יום, לא ראיתי כלל חשיבות בלימוד עם ילדיי, ותמיד אמרתי לעצמי כי בחיידר מלמדים אותם כל מה שצריך. אבל כאשר ראיתי שכל כך חשוב בעיניו ללמוד עם הילדים, גם אני התחלתי ללמוד עם כל אחד מהילדים שלי מידי שבת בשבתו (באותם ימים עדיין לא הייתה קיימת מסגרת של 'אבות ובנים'), והקפדתי על כך. אמנם באמצע השבוע לא היה לי זמן ללמוד עם הילדים כיון שאני איש עסקים וזה לא התאים עם השעות שלי ושלחהם, אבל בשבת הקדשתי מספר שעות ללימוד איתם, בסבלנות. בזכות אותו מפגש בו הבנתי עד עומק השיתוף, כי לילדים יש ערך הרבה יותר מכסף..."

כך אירע גם כאשר הציעו לרבי בן ציון כמה הצעות של ראשות כולל עם משכורת מכובדת ביותר, כיון שההצעות היו מחוץ לעיר דחה את כולן והמשיך להצטמצם עם משכורתו, והתנצל באוזני החברותא (שהיה נוכח פעם אחת בעת שדחה הצעה כלשהי): "לפני הכל אני חייב ללמוד עם הילדים שלי, ואם אקבל משרה מחוץ לעיר לא אוכל ללמוד איתם כשהם חוזרים מהחיידר. הם קודמים לכל".

(פורסם ב'קול ברמה' - בטאונה של רמת אלחנן, מתוך הספר 'ללא שם' לדמותו של הגר"צ פלמן זצ"ל)

נגיד חסידי, ירא שמים מתושבי בני ברק, רצה לייסד שיעור הלכה בשכונתו, וכיון ששמע את שמעו של רבי בן ציון פלמן, הגיע לביתו לבקש ממנו שימסור בקהילתם שיעור הלכתי קבוע. היה זה בשעה 11:00 בלילה כאשר נכנס הנגיד לביתו של ר' בן ציון להציע את בקשתו. הילדים היו על יצועם במיטות בחדר המרכזי בבית. הוא הציג את מבוקשו: "כבוד הרב ימסור בבקשה שיעור בהלכה בין השעה 6:30-7:30 בערב בבית הכנסת בקהילתנו, תמורת סכום כסף נכבד של משכורת קבועה טבין ותקילין" (כמו שתי משכורות של אברך ב'כולל יום שלם'). הנגיד שהעריכו מאד, שמח על ההזדמנות לסייע בממונו לגאון וצדיק כמותו.

רבי בן ציון שמע. חשב שניות אחדות והשיב: "אני לא אוכל למסור שיעור בשעה זו - בין שש וחצי לשבע וחצי". הוא התרומם מהכסא והצביע על הילדים הישנים בסלון - "אתה רואה את הילד הזה שישן במיטה העליונה? אתו אני לומד כל יום בין שש וחצי לעשרה לשבע. אתה רואה את הילד השני במיטה האמצעית? עמו אני לומד כל יום בין עשרה לשבע ועשרה. והילד השלישי? יחד אנו לומדים משעה שבע ועשרה עד שבע וחצי. לכן, בשום פנים אינני יכול לבטל את הקביעות החשובה הזו איתם. זה שווה וחשוב לי יותר מכל דבר אחר. אני מתנצל ולא אוכל למסור את

והגדת לבנך

אף אחד לא הבחין בלוחם הדגול ששכב פצוע ומושפל על מרבד צפרדעי מפנק ומקרקר. 'נו, לפחות נפצעת בקרב על המולדת', ניסה לנחם את עצמו...

מכה הכתובה בתורה - תיאור מרשים וציורי של מכת צפרדע, על פי מדרשי חז"ל, מאת הרב אהרן כהן

הצימאון בפה, הריח המחניק באף, הצבע האדום שהשתלט על כל מרחבי החום/ירוק האהוב. כל אלו יחד ולחוד הוציאו אותו זה עתה שנית משלוותו, כשהוא מרגיש ששוב עולה לו הדם לראש.

כך התמלא מיודעינו מוחמד ישר 'על הבוקר' בהשתלהבות ערבית טיפוסית, כשבעזרת הדמיון המזרחי שעבד כהרגלו; בכל

א. מוחמד לא ידע את נפשו מרוב בהלה או מהפתעה, ומשניהם ביחד ליתר דיוק, ממש כעת שמע ש'משה' מנהיג היהודים הודיע ל'פרעה' שעוד 'מכה' הכתובה בתורה, בדרך...

ההסתייגות הטבעית של כל בן-תמותה מהייצור הנקרא 'צפרדע', הוכפל פי כמה עם הזיכרון הקצר והמדכא ממכת דם:

הכח על כל המוח. היה 'מוחמד' בטוח ומשוכנע. הפעם הם כן יצליחו.

תוך כדי שהוא מתחיל לחלום בהקיץ, אולי הוא, הפלח, שלא ידע ולא שנה, הוא יהיה מי שיצליח להחזיר את ה'זבנג' בשם העם המצרי, ולהחזיר את הכבוד הדגול...

וכך עם הזרם והמרץ המצרי הידוע לשמצה, תפס מוחמד מקל ארוך ורחב, והבריגו בברגים חדים וחותרניים, לצד תקיעות מסמרי בניין.

"פטימה! פטימה!", נשמע קולו הרועם "כן! מה עכשיו?", נשמעה התגובה התמהה, יחד עם ההבנה מ'ניסיון בעבר' שעכשיו היא חייבת לשמוע בקולו מחשש ל...

"תעזרי לי לסחוב את זה!" הגיב. בעודו מחווה על הציוד המאולתר שלו.

"מה זה?" תהתה מול התגובה הנחרצת. "תתחילי לעזור לי ואסביר לך בדרך!". כך נגררו יחד בקרשים ובברזלים, כשהוא מתאר במר ליבו איזו מכה יכולה לבוא עכשיו באם לא יעצרו את זה מבעוד מועד. ומצד שני, "באם אנחנו נצליח לעצור את הטרגדיה הנוספת, ההולכת להמיט ב'שנית' בושה נוראה לממלכה האדירה", הוסיף בלחישה קורצת, "אולי אנחנו נקבל פרס מיוחד מהמלך!"

בקושי רב הצליח להחניק אכזבתו, למראה כמה שהספיקו כבר להיות מהעשרה ראשונים בזירת ה'אסון'. 'הם עוד עלולים להצליח בלעדיו', הרהר בעודו קולט, שמה שבעיקר מפחיד, שאולי יגנבו 'הם' לעצמם את התהילה והכבוד...

לא יצור כ'מוחמד' ירים ידיים, רגליים לייתר דיוק. לנוכח כולם העומדים בעיניים פעורות מול המחזה הלא ייאמן; צפרדע גדולה-רבת ממדים שצמחה מתוך מי היאור...

וכך, כשכולם בוהים ומלווים בצעקות מחרישות אוזניים, הזדרז הוא להיות, להבדיל, כנחשון בשעתו. מהראשונים העושים ומעשים. כשהוא מכוון את כלי מלחמתו המאולתרים בכיוון הרצוי על צד המסמרים, מרימו כדי לתקעו בשרץ הגדול הלא מוזמן; הצפרדע, שבהוראת משה-מנהיג היהודיים מעוניינת להתנחל לה במצריים ולשרוף בה.

ב.

אף אחד לא קלט מה קדם למה. האם המסמר לצפרדע או הצפרדע לבורג.

נחילי הצפרדעים שרצו במהירות מן הנילוס לכיוון היבשה פנימה אל תוכי המדינה, תוך התנפלות היסטורית והיסטורית על אלו שהצטרפו למלחמה 'הקדושה' בכופרים הצפרדעים המעוניינים לטמא את ארצם. כשההמון המצרי שזעמם הלך וגדל יחד עם הפלאת מכותיהם במהירות ובמסירות על הצפרדע, הלכה ה'מכה' וגדלה. נחילים נחילים פרצו ושרצו מהצפרדע ליבשה.

"תפסיק כבר!", צווחה פטימה כשקלטה את המתרחש כאן. בעלה מוחמד מוציא את כל זעמו עם המקל על הצפרדע, ובכל

פעם מחדש, עם קבלת המכה, שורצים עוד נחילים של צפרדעים. "אני לא אפסיק!!", צעק מוחמד כועס ורותח כאש. ידיו ורגליו רטטו מבלי שליטה אנושית ושכלית, כשהוא ממשיך להכות בכל כוחו.

פטימה עדיין לא החליטה האם לבקש שוב מבעלה להפסיק להשתטות, או להשאיר לו להוציא את עצביו. כשהצפרדעים פתרו לה את השאלה. נחיל צפרדעים אחד דאה וריחף ישר אל פניו הכועסות וההמומות של מוחמד, שכתגובה הולמת השתטח מלוא קומתו לאחוריו...

כשכולם בורחים כל עוד נשמתם בקרבם, מאימת השרצים ששצפו בהמונם בזרם ובקצף לפני המדינה. לא הבחין ושם לב אף אחד, בלוחם הדגול ששכב פצוע ומושפל על מרבד צפרדעי מפנק ומקרר.

כמו להכעיס. דווקא מוסטפה שכנו הוא זה שמצאו והבחין בקלקלתו. במחשבה שנייה קלט: מזל שמוסטפה בכלל נקלע לכאן. הוא כמישהו שגר בשכנותו, לא יוכל לעזוב אותו לנפשו כמו פלאח נאלח ופשוט. 'סופסוף נפצעת בקרב על המולדת', הזכיר לעצמו באמיצות...

מוסטפה כמעט התנדף מהשטח, בהשאירו את מוחמד לנפשו ולצפרדעיו, אך קריאתו של מוחמד "מוסטפה!", שהדהדה בכל המרחב, גברה אף על הקרקורים, כך שלא נשארה לו האפשרות להסתלק כאילו לא ראה או שמע.

בהשלמה עם המצב שהוא נשאר עכשיו בחזית, ניגש אליו: "מה קרה לך?", נתעורר משהו ברחמי למול המראה מכמיר הלב. מוחמד שכב ליד הנילוס כ'פצוע הלם', אפוף בצפרדעים המתרוצצים מתחתיו ועליו בדרכם פנימה לתוך המדינה.

לאחר 'שיח סוד' מלא בבכיות ורטינות, צווחות וצעקות, עם שאלות לא אקטואליות: האם מקל 'ברזל' היה יותר יעיל במצב כזה. ואם כן, האם ברזל מלובן היה יותר מעולה וכו' וכדו'. ובכל מקרה באם היה מצליח, האם 'הוא' היה מקבל בכלל, את הפרס נובל או דווקא המקל, או אולי בעצם רק המסמר הארוך באופן אישי... הבין מוסטפה לנכון, שמשהו קרה למוחמד...

'כנראה שדבר מה זז לו בראשו', הרהר מוסטפה. 'הבן-אדם הזה מדבר ומברבר כאילו שאנו יושבים על כוס קהווה מהביל. הוא כנראה שכח שהוא שוכב עכשיו כמו... על חוף היאור מאוגף בצפרדעים', כשהוא מתחיל לחשוב איך הוא יכול להסתלק מכאן בלי להסתכסך אתו.

מוחמד, השקוע ביגונו ובפטפוטי הוריד ווליום והסתכל סביבו לוודא שאין מאזינים נוספים, "האם יכול להיות ש'המועצה העליונה' תתבע אותי על הנוזקים, יען שהחשתי עזרה לאויב-הצפרדעים לצאת??..."

'סוף סוף. הגיע הזמן!', קלט מוסטפה מיד. כשהוא עוצם עיניו כאומר; תפסיק לדבר. ומתעטף במחשבות שונות ומשונות המשדרות חשיבות וחשיבה גבוהה. בטון נמוך, איטי להחריד לחש: "כן, כן! אני מכיר את ה'סיפור' הזה! הרבה פעמים עושים

'משהו' ולאחר 'מעשה' קולטים מה שעשו", כשהוא נושם נשימה איטית, ומצליח להוציא את נשמת מוחמד, "כך שבעצם חייבים לומר את האמת. אתה 'הלוחם הדגול' בניסיונותיך הנואלים לפגוע בצפרדע", כשהוא עולה לטון ערבי אופייני, "למעשה, אתה הבאת עלינו את המכה ההרסנית הזו, שנראית עדיין רק בתחילתה..."
למול עיני מוחמד שהתבלעו מהלם. החליט לסיים את הסיפור; ופלט בארסיות: "תברח ותתחבא שאף אחד אפילו לא ישייך אותך עם המקל והברגים המטופשים..." מוחמד המבוהל קם ונס כל עוד רוחו בו.

ג.

בראש שמו פניהם לבית המלך פרעה, מתחמקים באלגנטיות קופצת מהשומרים המיוחדים שעמדו הכן לצורך כך.
הפחד והבהלה שניבטה מעיני השומרים, שהסתכלו שוב ושוב, בלא אומר וקול לכל עבר, המחיש לכולם את מצב הביש אליו נקלעה מצרים. ארמון מלך מצרים, המקום הכי שמור בעולם, היה לחרפה ולביזה.

בכל רגע נכנסו ובאו מבעד לדלת הפתוחה עוד ועוד צפרדעים, כשעל הווילונות המכובדים שהשתלשלו לצד החלונות הגדולים המשקיפים לנהר הגדול נראו כל העת צפרדעים מנתרים בעליזות נכנסים ויוצאים; כנהנים להשתעשע בארמון המלך.

במרץ צפרדעי הלכו הצפרדעים והתפשטו; כצבא מיומן הששים אלי קרב, כיחידות קומנדו מלומדות, לא פסחו על אף פיסת קרקע אשר בשם ארץ מצרים כונתה. כשליטים בלתי מעוררים המשו כונו בנמרצות לעבור מבית לבית, כשאליהם מצטרפים יחידת ה'שאהידים' שפיזו בעליזות בדילוג מהמם, לתוככי התנורים הבווערים וצננו אותם עד שהאש נחנקה וכבתה. אחר כך פנו לקערות הבצק או הלחמים שהמתינו לאפייה, וערבלו וערבבו את הכל לכדי עיסה סרוחה ומבאישה.

קולות הקרקורים הצליחו להוציא משלוות הנפש, אפילו את האנשים הרגועים ביותר ובפרט שמדובר בעם המצרי, עם שלא הצטיין בשלווה מולדת... הצליל הצרחני נשמע מקדימה ומאחורה, ומתחת הרגליים המרטטות מבהלה. יחד עם זאת, היו גם כאלו צפרדעים רעבות, שנצלו את ההזדמנות המיוחדת לתלוש חתיכת בשר רעננה מגופו של המצרי התורן, כדי להשביע את נפשן השוקקת, ככה שלא נדיר היה אז חולי הנפש מחמת הקרקורים הבלתי פוסקים, יחד עם חולי הגוף עקב הנשיכות והכרסומים, כשלא אחת היה זה אחד שעלה בגורלו להרגיש על גופו ונפשו שניהם בצוותא...

הפחד והבהלה הצליחו להצמית את אחרון האמיצים, שנשאר עומד כ'פרעון' מת, בלי להגיב אפילו בירי חץ אחד. כשכל המצריים רצים ונסים, בורחים ונמלטים לכל עבר, רק כדי להיווכח עוד פעם ששוב היו 'אוטובוס ציבורי' לעוד כמה צפרדעים שנהנו לרכוב עליהם במקום לטרוח לקפוץ על רגלם...

אט-אט התחילו לקלוט את המתרחש, והחלו אף להתגלגל

השמועות המקרקרות והחדשות המרתיעות. כך עברה והתפשטה לה השמועה, שהלוחם הדגול 'מוחמד' שעמד בראש הלוחמים למען המולדת נפל למשכב, כשהסיבה נתונה במחלוקת ה... הרופאים טענו שזה מחמת 'הרעלת צפרדעים', כשלעומתם חבר החרטומים טענו שזה מחמת הבהלה והפחד שנתקף עקב שהצפרדעים דאו בפרצופו בלי הודעה מוקדמת. איך שלא יהיה ידעו כולם; מוחמד המסכן שוכב ליד הצפרדעים או ליתר דיוק במחיצה אחת עמם, כמסובב במצוות...

אך שום דבר לא הפליא והפתיע, כמו הידיעה שהתקבלה אכן בהתחלה בפקפוק רב, בקרב העם הנדהם והלא-מאמין, עד שזה התברר והתבהר בצורה חד משמעית.

בתוך הארמון השמור והמוגן של המלך ירום הודו, המנהיג החזק פרעה, שורת בוקה ומבולקה. צווחות הצפרדעים מתחרים עם צעקות המלך שעדיין לא הוכרע; קולו של מי גובר על מי. החרטומים והחכמים עומדים לפניו מקורקרים לגמרי מבלי דעת. מה לומר ובעיקר מה לא להגיד למול המלך ה...
בשונה ממכת דם, שאז השתבח המלך שבכל זאת היה אחד מיוחד הלא הוא 'פרעה', שאצלו לא פגעה מכה הדם. הרי עכשיו כך ידעו כולם לומר; הצפרדעים הגיעו אליו ראשונים כמיוחס אמתי. כשיודעי דבר ידעו אף לדמיין ולתאר את מראה פניו שהלבינו מפחדו שעלה על מפלס הנילוס המקרקר.

היו כמה שהרגישו שהקרקע מחתחתיהם מתנועעת, מחמת שאפילו על פרעה הגדול הצליחו הצפרדעים. היו לא מעט שחשבו בשקט: 'לפחות עכשיו גם פרעה מתייסר וסובל קצת'. בעודם מרגיעים את עצמם בחשבם; 'הוא כבר יישבר ויסכים לשלח את היהודונים שנהפכו זה מכבר מנכס מניב לנטל מקרקר'...

ד.

"הצלחנו! הצלחנו!", נשמעו הקולות הצוהלים של החרטומים בבית פרעה. כשהם מתארים איך הצליחו עכשיו לבד, בקלות ממש, להעלות בעצמם צפרדעים מהנילוס ליבשה.

פרעה, שצבע פניו החל אט אט לחזור לעצמו לאור ההצלחה הגדולה של החרטומים, התיישב ברוב פאר והדר על כסא מלכותו. סביבו הושיב כרגיל את חשובי השרים, כאילו כלום לא קרה. ובהנאה בלתי מוסתרת הסבו והתענגו למראה הצפרדעים החדשים. חיש עד מהרה התוודע: הסיפור עוד לא בסופו. בסך הכול, כעת התחיל עוד פרק בסיפור המתח והאימה...

אך אף אחד לא התכוון לתרחיש בלהות שכזה: קול צווחני וצרחני נשמע מכיוון מושב המלך. קול שכזה אף אחד עדיין לא שמע; קול צפרדע עמום במקצת.

קול הצווחה נשמעה בבירור מתוך בטנו של פרעה, באופן שלא הותיר מקום לטעות: כן. יש אחת בפנים! לא משנה איך וכיצד. כשלהוכחה ניצחת, התווספו מיד קולות הצריחות של פרעה, שלא ידע נפשו ובטנו מן הצפרדע.

התברר, שהצפרדעים שזה עתה יוצרו בידי החרטומים

בית; נסרק, נטרד והופרע. כלום לא עמד מולם; היו מבעלי היכולת שקלטו מיד את ביש המצב אליו הגיעו, ומהרו להתחבא בחדרים סגורים, אטומים ומוגפים בדלתות שיש כבדות, מצאו עצמם המומים ומופתעים. כאילו לא עמלו והזיעו המשרתים ויוצאי המשרתים ביחד עם בעלי הבתים שעות על גבי שעות, על מנת לאטום את החדרים שיהיו חסומים ומוגפים בצורה הכי טובה...

אבני השיש הכבדות לא עמדו מול דרישת הצפרדעים הנמרצים: "הרשו לנו לעשות רצון השם", וכשהם מתבקעים מעצמם ופותחים סדק ודלת לצפרדעים להיכנס ולפקוד גם חדר זה, למול עיניהם הנדהמות של המתבצרים והמסתגרים, שמצאו פתאום את עצמם מצטרפים לסבול ולהצטער ממכת הצפרדעים המקרקרים.

ככה המשיכו במלוא הקצב ובכל כוחם בכל ימי המכה. עד שכל תושבי מצרים מגדול ועד קטן זכו לראות ולהרגיש למעשה ממש על גופם, באוזנם ובעצביהם את המכה.

"למען תדע כי אין פהשם..."

אשמח לשמוע תגובות מהקוראים. בפקס/מייל:
a0533185209@gmail.com / 072370-7824

ה'נואלים', הם יותר מתוחכמים מהראשונים! בשיטה מיוחדת אותה המציאו, השתחלו פנימה לתוככי גופם של המצרים, כשכל העת עוד ועוד נענו בחיבה לקול קרקורה של חברתם ובבחינת "ממנה יראו וכן יעשו", התפשטו בארץ לעשות כמעשיה - להיכנס לבטנם של העם המצרי ומשם לשיר ולזמר את 'שירת הצפרדע': "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד".

הפחד ששלט בכיפה בכל ארץ מצרים, הוגדל והוכפל באופן משמעותי. כולם חרדו ונכנסו ללחץ; מה יקרה בדקה הבאה? אלו שעדיין לא קבלו ביקור אישי ודיסקרטי של הצפרדעים, חששו מהרגע הזה בו ייכנסו גם הם בכלל, וירגישו זאת על עצמם. ואלו השומעים ומרגישים כבר בכל בשרם וגופם את דילוגי הצפרדע בתוך בטנם, מובן מאליו שלא הצליחו להמשיך בחייהם כרגיל. בכל רגע ודקה חששו על בשרם ממש, כפשוטו ממש. הרי מספיק שהצפרדע תחליט לתלוש או לטעום מאחד האיברים, דבר שהיה אז למקרה די שכוח, והם יעברו בנשיכה אחת לעולם שכולו...

לעומת הבלגן והטירוף שהתחולל בצד המצרי, ניכר ובולט היה חוסנו של צבא הצפרדעים. בסדר מופתי ומאורגן התפזרו בכל המדינה. לא היה מחוז או עיר שלא הגיעו אליה. בית אחר

ענינא דיומא - בדיקת חמץ

נשאל מרן הגרש"ז אויערבך זצ"ל: הרי אם צריכים לבדוק כל כיס וכל מקום, גם בהרבה שעות אי אפשר להספיק! ואם לאו, מה בכלל בודקים כיום? והרי זה נראה כחוכא ואטלולא?

בדיקת חמץ הלכה למעשה, וגם: 10 המשימות שצריכים להספיק עד סוף זמן ביעור חמץ - מאת הרה"ג רבי יצחק יעקב פוקס שליט"א

בזמן שניקו את הבגדים בדקו את הכיסים מחמץ לאור היום, אין צורך לבדקם שוב בליל בדיקת חמץ".

הבדיקה בפועל:

עם צאת הכוכבים - 19:47 לאחר ערבית, לאחר שטואטא הבית כולו סופית, ובוצעה "שטיפה גדולה": בודקים החמץ לאור נר שאינו נוטף, או כשקשה בנר - עם פנס. והבדיקה עם פנס חיונית תחת רהיטים ומיטות הסמוכים לארץ, במכונית ובמקומות שמסוכן להיכנס עם שלהבת הנר. ואכן, מכונית רצוי לבדוק ביום לאור השמש כשהדלתות פתוחות. אין צריך לכבות את האור בזמן הבדיקה, אדרבה, צריך תוספת אורה (כך נהגו החזון איש והסטייפלר זצ"ל).

הערה: משהגיע הזמן אין אוכלים ולא טועמים אפילו לא פירות. אמנם, הרעב - עדיף שיטעם מזונות או פירות עד שיעור כביצה (56 גרם) מאשר שימהר בבדיקה. וכן העיף - טוב שינוח מעט (שו"ת מהרש"ם).

נשאל רבנו מרן הגרש"ז אויערבך זצ"ל: באיזה אופן יש לבדוק את החמץ אור לארבעה עשר, הרי אם צריכים לבדוק כל כיס וכל מקום, הרי שגם בהרבה שעות אי אפשר יהיה להספיק? ואם לאו, מה בודקים בכלל כיום? והרי זה נראה כחוכא וטלולא?

והשיב רבנו, שסדר הבדיקה כיום הוא, שאם לא בדק מקודם, ודאי שחייב מעיקר הדין לבדוק כעת לאור הנר את כל הבית, אבל כיוון שהיום מנקים ובודקים הכל קודם ליל ט"ו [הרי כבר מאחסנים דברי פסח במקרר ובמקפיא ובארונות המטבח כמה ימים לפני הפסח, וכמובן שבודקים אותם כדין לאור הנר או פנס כראוי (בלא ברכה) לפני הכנסת הדברים] כדלהלן, כל דבר שניתן לנקותו להפכו ולנערו - אינו צריך בדיקת נר].

לכן, בליל י"ד הולכים לאור הנר בכל מקום ומקום, וגם שואלים: האם ניקיתם היטב ארונות אלו? את המדפים והמגירות הללו? ובוזה יוצאים ידי חובה (קובץ קול תורה חוברת מ' ניסן תשנ"ו עמ' כ"ג, שבות יצחק פסח עמ' ל"א). ולעניין הבגדים, כתב רבנו ב"הגדה של פסח" ענייני בדיקת החמץ: "אם

לים או בשירותים. נהוג לשרוף עם החמץ את הלולב, פתילות החנוכיה, הפרשות החלה שנשארו. (מין החזון איש זצ"ל שרף את ציפורניו שנטל במשך השנה). ויש להקפיד על הפרדה בין בשר לבין חלב במדורת החמץ. שהרי ישנו איסור לבשל בשר בהמה בחלב, אף בלא אכילתם.

לקראת סוף זמן אכילת חמץ: יש לצחצח את השיניים היטב, להצניע את המברשת והמשחה שאינה כשרה לפסח, ולהוציא את המשחה ומי-הפה הכשרים לפסח. כמו כן, אין להשתמש בפסח בחוט דנטלי המשוח ב"ווקס", מחשש עמילנים של חמץ.

עשר משימות חובה עד סוף זמן ביעור חמץ

1. ניקוי וטאטוא אזור ארוחת הבוקר, כולל המדף במקרר עליה היו שאריות החמץ, פח האשפה וכו'.
2. ניקוי סופי של הטלפונים הניידים והניידים (גם בפסח 'פה-סח'...)
3. החלפת ראש המטאטא או ניקוי במסרק סמך.
4. הוצאת השקית מתוך שואב האבק והחלפתה.
5. ניקוי יסודי לרצועות השעונים, הצמידים והטבעות. טבעת עם אבן, שלשו אתה בקביעות בצק, לדעת הגרצ"פ פרנק זצ"ל עדיף להטמינה עם כלי החמץ בארון שנמכר בו החמץ.
6. הזרמת מים רותחים עם חומר פגום לפתח יציאת כוירי המטבח והחלפת הרשתות.
7. ניקוי סופי למחשב וכל ספחיו, בעזרת שואב וממחטות לחות. יש הרוכשים לעצמם "מקלדת" מיוחדת לפסח.
8. מעבר סופי על חדר המדרגות מהכניסה ועד פתח הדירה, כולל ארונות חשמל וטלפון - לדעת הגר"ש אלישיב זצ"ל חובה על כל דייר עד הדירה שלו, אא"כ ממנים שליח שיבדוק בכל הבניין.
9. נעילת דלתות הארונות המסומנים, בהם מונחים החמץ וכליו הנמכרים, כולל ספרי בישול ואפיה, ספרי טלפון, ויש מוסיפים ברכונים של כל השנה והטמנת המפתח במקום ידוע.
10. ניעור הבגדים, הזקנים והשיער.

בזאת תם מבצע ההכנות לפסח תשע"ט!

יש המתעדים בצילום את הבית הנקי.... ויש אומרים בשעה זו את מילותיו של הצדיק רבי לוי יצחק מברדיצ'וב ז"ע, שהיה אומר בערבי פסחים, בראותו את העמל, הטרחה והיגיעה הרבה, להגיע לפסח כשר, כהלכתו:

"יהי רצון שהמלאכים העולים מקשר"ן - קרצוף, רחיצה, שטיפה ניקוי - ימליצו טוב בעדנו"

בעל שמאחר, עדיף שתבדוק אשתו בזמן, בשליחותו, בברכה, ותשאיר חדר אחד שיבדוק הוא בברכה.

נהגו שאחד מבני הבית, לא הבדוק, מניח 10 פתיתי חמץ שבכל אחד פחות מכזית מחמץ שאינו מתפורר, ועדיף לעטוף הפתיתים ולרשום היכן הונחו. וכיום, שמנקים הכל ביסודיות יתכן שהנחת הפתיתים יש לה יסוד מן הדין ולא רק עפ"י הקבלה, כדי שלא תהיה ברכה לבטלה, אף שמעיקר הדין הברכה על עצם הבדיקה.

הונחו עשרה ונמצאו רק תשעה - אפילו לא היה פתית בגודל כזית, חייבים לחזור ולבדוק ('חוט שני' עמ' ס"ב עפ"י דעת החזון איש, וכן דעת הגר"ח קנייבסקי שליט"א). הונחו עשרה ונמצאו אחד עשרה - יש לבדוק את הבית שנית (ראה שו"ע תל"ט, ג).

הערה: כל דבר שניתן להפוך ולנער אינו צריך בדיקת נר (כיסים, מגירות נשלפות, תיקים) הגהות המהרש"ם. ויש לציין: "אלו הבדוקים בהעברה בעלמא (כגון, רק כדי למצוא את עשרת פתיתי הלחם שהטמינו) - קרוב לומר שהברכה שעושים על הבדיקה - ברכה לבטלה היא" (דרך פקודין מצוה ט, הובא בליקוטי מהרי"ח).

חובה להזכיר: כל שלא עשו בדיקת חמץ כדין, לאור נר או פנס או אור השמש (כשאורה נכנס למטבח) לאחר ניקוי המקרר, המקפיא וארונות המטבח, בטרם הכניסו לתוכם את מוצרי הפסח (לפני ליל הבדיקה, כמובן בלא ברכה). חייבים כעת, בליל י"ד בשעת הבדיקה, לרוקן את המקומות הנ"ל ולבצע בדיקה כדין. שהרי אין מקום בבית החייב בדיקה כמו המקרר וארונות המטבח!!! עצם הניקוי, אין די בו. ישנו ניקוי, וישנה חובת בדיקה. אמנם בעל ה'נודע ביהודה' פוסק שחדר שכיבדוהו (ניקוהו) ג' ימים רצופים - חזקתו בדוק, אבל מי מנקה מקרר, מקפיא או ארונות מטבח ג' ימים רצופים....? ואסור לפי הדין להיות ולהשתמש בפסח במקום שלא נבדק!!! אפילו באים בחול המועד, לדירה שכורה למלון או אכסניה שלא נבדקו - "לא בדק בליל הבדיקה הולך ובדק בברכה עד ערב חג אחרון" (שו"ע תל"ו).

אלו שאינם מוכרים מוצר חמץ (ויסקי, ויטמינים, חמץ וכדומה), חייבים לנקות ולבדוק היטב את התנורים והמעבד מזון, הספרים והבגדים. כי אי אפשר למכור רק הדבוק בכלים בבגדים וכו', שהרי שום גוי בעולם לא יקנה פירורים או לכלוכי חמץ דבוקים. אלא אם כן, באמת, מוכרים דבר חמץ ממשי, או תערובת חמץ, ואז הפירורים הנ"ל נכללים במכירה.

הערה: בדיקה, ביטול שריפה ומכירת חמץ יכולים להתבצע ע"י אשה או בת גדולה בשליחות הבעל או האבא.

שריפת החמץ וביעורו: לכתחילה, יש לשרוף באש, בלא חומרי דליקה. כמו כן, אפשרי (במקום שלא ניתן להדליק אש), לפורר

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

"ליל שימורים" - מהו טעם המנהג שלא לנעול את הדלת בליל פסח? ואילו צדיקים נהגו לצאת לטייל ברחוב לאחר עריכת הסדר?

מאת הרב ישראל יעקב פרבר והרב יהודה לייב שטיסל מח"ס 'המנהג'

ומצינו לכמה צדיקים שדרכם היה ללכת אחר ה'סדר' לעקוב מקרוב אחר יהודים פשוטים איך שערכו את ה'סדר'. פעם סיפר הרה"ק מקאמינקא לה'שר שלום' מבעלזא ז"ע, שבאחת השנים הלך בליל הסדר לעקוב אחר יהודים פשוטים, כדי לראות איך הם מנהלים את הסדר בביתם. מאחורי חלוננו של כפרי אחד, שמע שהוא קורא את ההגדה, ובהגיעו ל"כנגד ארבעה בנים דיברה תורה", שמע שבכל אחד מן הבנים הוא מאריך ב"אחד", כדרך שנפסק להלכה בקריאת שמע, וכל המסובים ענו אחריו "א-ח-ד" באותו אופן.

חסידים שנכחו באותו מעמד גיחכו לשמע סיפורו של הרה"ק מקאמינקא ולא ראו בו מעבר למילי דבדיחותא, אולם ה'שר שלום' מבעלזא נענה וביאר: קרוב יום ה' הגדול והנורא, בו תמלא הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים, וכל בני בשר יקראו בשמו וישמעו רחוקים ויבואו לתת לו כתר מלוכה. אזי, לא רק החכם ייחד את ה' אלוקינו, אלא כולם יענו אחריו ויצעקו "א-ח-ד". אף זאת הוסיף מרן ואמר: כך הקדים בעל ההגדה ב'מעשה ברבותינו שהיו מסובין בבני ברק, עד שהגיעו תלמידיהם ואמרו להם הגיע זמן קריאת שמע של שחרית', כי תיבת שחרית היא ראשי תיבות של ארבעת הבנים שכנגדם דיברה תורה (חכם, רשע, תם, שאינו יודע לשאול), וביום ההוא הכל יקראו קריאת שמע וייחדו שמו יתברך בעולם.

בפעם אחרת סיפר הרה"ק מקאמינקא לה'שר שלום' מבעלזא ז"ע מה שמע מכפרי אחד בליל הסדר, שפירש לפי דרכו מה שאומרים בהגדה "והיא שעמדה", וכך אמר: הנה הרב מבעלזא עומד ומתפלל עלינו שניוושע בכל טוב, וזהו 'והיא שעמדה' לאבותינו ולנו', שאינו פוסק מלעמוד בתפילה עלינו ועל זרענו. איברא, אמת היא, ש'לא אחד בלבד עמד עלינו לכלותינו', שהרב מבעלזא אינו היחיד העומד לחלות ולהתחנן בעדנו ('לחלותינו' במקום 'לכלותינו'), אלא ש'בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו', צדיקים רבים בכל הדורות העומדים בתפילה על עם ישראל בכל מקומות מושבותיהם. ברם, אנו מבקשים: 'הקדוש ברוך הוא יצילנו מידם', שלא נצטרך להגיע לתפילתם של הצדיקים, רק הוא בכבודו ובעצמו יגן עלינו מכל צרה וצוקה ('אוהב שלום').

במקום ששכיחי גנבים

ובימינו ששכיחי גנבים יש הנועלים את דלת הבית, כמו

נאמר בתורה (שמות יב, מב) 'ליל שימורים הוא לה' להוציאם מארץ מצרים הוא הלילה הזה לה' שימורים לכל בני ישראל לדורותם', ומבואר בגמרא (פסחים קט, ב) שהוא לילה המשומר מן המזיקים, וכמו שכתב הרמ"א (סוף סי' תפ"א) שנוהגים לקרוא בליל הפסח מקריאת שמע שעל המיטה רק את פרשת שמע ישראל ולא שאר הפסוקים והתפילות שאומרים בכל לילה לצורך שמירה, כי לילה זה הוא לילה המשומר מן המזיקים ומכל פגע רע.

פתיחת הדלת קודם 'שפוך חמתך'

ולפיכך יש הנוהגים שלא לנעול דלת הבית בליל ראשון של פסח, להראות בטחוננו בהשי"ת שהוא לילה המשומר מן המזיקים ומכל היזק שבעולם. מנהג זה נזכר בספר 'מעשה רוקח' (אות ע) בשם "מגילת סתרים", שכך נהגו בתקופת הגאונים. וכתב בספר 'אור זרוע' ("ב"ב סי' רלד) בשם רב נסים גאון, שבזכות שמאמינים בדברי הקב"ה ובהבטחתו נזכה להיגאל במהרה מהגלות. ומזה נשתרבו גם המנהג לפתוח את דלת הבית קודם כשמגיעים לאמירת 'שפוך חמתך', כדי לזכור שלילה זה הוא ליל שימורים ואין אנו מתייראים בו משום דבר (עיין רמ"א סי' תפ).

לא היו נועלים שערי ירושלים בליל פסח

ובספר 'חק יעקב' (שם סק"ו) בשם ספר המנהיג נתן עוד טעם למנהג שלא לנעול הדלת בליל פסח, לפי שלילה זה משומר מששת ימי בראשית לגאולה העתידה, כמובא בגמרא (ר"ה יא, ב) שבפסח עתידין ליגאל, לכן משאירים את הדלת פתוחה, כדי שכשיבוא אליהו הנביא ימצא דלת פתוחה ונצא לקראתו מהרה. ובסידור היעב"ץ (שער הקרבן) מובאת עדות מבן נכר מנציב הרומיים שהיה בירושלים בזמן שביהמ"ק היה קיים, והעיד שלא היו נועלים את שערי ירושלים בליל הפסח כמו שהיו נוהגים בשאר ימות השנה.

לצאת לרחובה של עיר אחר הסדר

ויש מקומות שנהגו לצאת לרחובה של עיר אחר הסדר כדי להראות שהוא ליל שימורים, וכך נהגו אדמורי"י בעלזא. וכן בקהילות הספרדים נוהגים לצאת לרחובות העיר ושרים שם את הפיוטים שאומרים אחרי ההגדה.

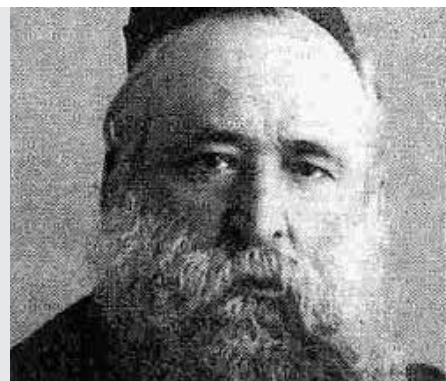
שימורים, ע"י אתערותא דלתתא - שעושים שמירה במנעול - יש אתערותא דלעילא ומובטח שלא תהיה שום גניבה ('ילקוט אוהב ישראל' עמ' קסד).

להארות והערות ניתן לפנות למכון "המנהג"
במייל: hamenhog@gmail.com

שכתב ה'מגן אברהם' שבמקום שהמזיקים מצויים אין לסמוך על הנס, וכך נהג הרה"ק האוהב ישראל מאפטא זצ"ל שהיה מצווה גם בליל הפסח לסגור דלת הבית במנעול, בהטעימו שגם עם מנעול איננו בטוחים מגניבה, שהרי ע"פ רוב הגנבים שוברים את המנעולים, אך זהו דווקא בכל השנה, אבל בליל פסח שהוא ליל

יהלומים מגדולי ישראל

כשהגר"י אברמסקי הבחין שהבחור זז הצידה כדי לאפשר לו לרדת במדרגות, לא הסכים לכך. הוא עצמו נעצר וזו מעט לצדדים, וסימן בידי לבחור שקודם יעלה הוא למעלה

חינוך ללא מילים

הכבוד לרבנותו, זז הבחור פכטהלט הצדה, כדי לתת לראשי הישיבה את האפשרות לרדת במדרגות.

ברם, הגר"י אברמסקי שהבחין במתרחש, וראה שהבחור זז הצדה, לא היה מוכן לרדת לפני שהבחור יעלה למעלה... הוא-עצמו זז מעט לצדדים, כדי לתת מקום לבחור לעלות, וסימן לו בידי להתקדם לכיוון מעלה. "אתה הולך עכשיו ללמוד, ואנחנו הולכים ל... חדר האוכל לטעום דבר-מה", אמר מרן זצ"ל.

גם זה נכלל ב'ולהורות נתן בליבו'. הבחור הנ"ל, בראותו את כל זאת, למד להכיר את ערכו ושוויו, ועלה והתעלה בלימודו.

(קול ברמה' - בטאונה של רמת אלחנן)

סיפר הגר"י זילברשטיין שליט"א על מעשה שאירע בישיבה בה למד בבחרותו - ישיבת סלבודקה בבני ברק.

מרן הגר"י אברמסקי זצ"ל היה מגיע לישיבה מדי יום שני ומוסר שיעור כללי, בו רעשו כתלי בית המדרש מהשאלות והתשובות שהיו במהלך השיעור. והנה, אחד הבחורים, יהודה פכטהלט (אחיו של הגאון ר' בצלאל שליט"א), שהיה מתמיד עצום, ירד פעם לאחר השיעור לטעום משהו בחדר-האוכל, ומיד לאחר מכן עלה שוב במדרגות לעבר ההיכל, כדי להמשיך בלימודו.

והנה, הוא עולה במדרגות, ומכיוון האולם יורדים הגר"י אברמסקי, ראש הישיבה הגר"מ שולמן והמשגיח הגר"מ טיקוצ'נסקי. בתנועה טבעית של בן-ישיבה המעניק את מלוא

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

"אז תספר בלי שמות..." - האם אכן מותר?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

שאם בעת הסיפור חשב המספר שהשומע לא יבדוק במי דברים אמורים, ולבסוף בירר על מי נאמרו - הכשיל בכך השומע את המספר למפרע.

הפטנט האמור, אם כן, אינו כה פשוט.

מלבד זאת, ב'ביאורים ומוספים' מובא עוד בירור חשוב. מדברי החפץ חיים כאן עולה כאמור שסיפור לשון הרע בלי שמו - במידה ואכן לא יתברר לבסוף על מי הוא סופר - אין בו איסור. אך בעיקר דינים להגר"ש הומינר כתב, שבאופן זה אמנם אין את הלאו של 'לא תלך רכיל בעמך', אולם יש לאוויים אחרים - 'בצדק

פעמים רבות, כשסיפור עסיסי כלשהו בוער על קצה הלשון (או האוזניים) מוצאים לשם כך "פטנט": לספר בלי שמות. אך האם באמת מותר לספר לשון הרע בלי שמות?

בהלכות הנלמדות היום בסדר הלימוד היומי בחפץ חיים, מתבררים פרטי הלכה זו, ומסתבר שהדברים אינם כה פשוטים. מדברי החפץ חיים עולה, כי אם על ידי הסיפור יתוודע אחר כך לשומע מי הוא האדם שעליו סיפרו את הסיפור, הדבר אסור. ואף אם המספר באמת לא התכוון שיוכן מסיפורו מי הוא אותו אדם. עוד מובאת בביאורים ומוספים של 'דרשו' דעת הגר"ח קניבסקי,

ומה הדין כשהמספר גורם בסיפורו לשומע להסתפק בין כמה אנשים, מי מהם עשה לו את העוולה, ולא תהיה לו אפשרות לברר זאת בעתיד? דעת הגר"א גניחובסקי שהמספר עובר בזה על איסור רכילות, כיון שמחמת הספק ייטור השומע איבה בלבד לכל אותם אנשים.

תשפוט עמיתך' ו'לא תשא עליו חטא', וכן לאווים נוספים מדברי קבלה, שעליהם עובר המספר גם אם סיפר ללא שמות. ומכל מקום, מובאת ב'ביאורים' ומוספים' עדותו של אחד מנכדי ה'חפץ חיים', שסבו נשאל על כך פעם והשיב: "לשון הרע בלי שם הוא כמו מכתב בלי כתובת". כלומר, שלא פעל בכך כלום. ולכאורה משמע א"כ שאינו עובר בשום לאו.

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

מה השיב הצדיק מאפטא לגוי כאיוולתו שערער על משפטי היהודים?

יבמות דף לח

יחלוקו

ומי יחלק את השה כדין, נמנו וגמרו שהשועל יחלק, מחלק השועל את השה לשנים וקובע שאין החלקים שווים, נשך קצת מאותו החלק שנראה לו יותר גדול, כדי להשוותו לשני, אלא ששוב נראה לו שעכשיו זה קטן יותר מדי ונשך מהשני, וכך נשך פעם מחלק זה ופעם מחלק זה, עד שלא נשאר כלום בשביל בעלי הדין. אמר לו הרה"ק מאפטא, כך הוא אצלכם, אתם מתדיינים ומתדיינים, מעמידים עורכי דין ומערערים, ובסופו של דבר ההוצאות ושכר הטרחה ה"שושבינים" אוכלים את הכל ולא נשאר כלום בשביל בעלי הדין. אבל אצלינו משתדל הרב לפסוק מיד, או לעשות פשרה וכך נאה ויאה לו, שלא לקפח את שני הצדדים גם יחד.

(אמרות חכמה)

שאל שר אחד, את הצדיק מאפטא ר' אברהם יהושע העשיל זיע"א, אצלנו מי שיש לו תביעה על חברו מגיש כתב תביעה לבית המשפט והשופט קובע תאריך המשפט, בינתיים יש לו לשופט שהות לעיין בדבר, וכשמגיע זמן המשפט מעמידים שני הצדדים עורכי דין, דנים ומתווכחים, ואחר כך מוציא השופט פסק דינו, ויש גם אפשרות לערער וכו', ואילו אצלכם היהודים באים פתאום לרב מציעים את הטענות, והרב כמעט תמיד פוסק מיד, היתכן שיש בנוהל כזה משפט צדק?

ענה לו הרה"ק מאפטא, אמשול לך משל, פעם רדף זאב אחרי שה והשיגו, כשעמד לטורפו הגיע פתאום הארי והוציא את השה מידו של הזאב, טען הזאב, הרי זו גזילה ממש, הלכו שניהם להתדיין לפני השועל, פסק השועל, יחלוקו, חצי לארי וחצי לזאב,

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה ראשית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

4

מי יודע? המבצע הגדול

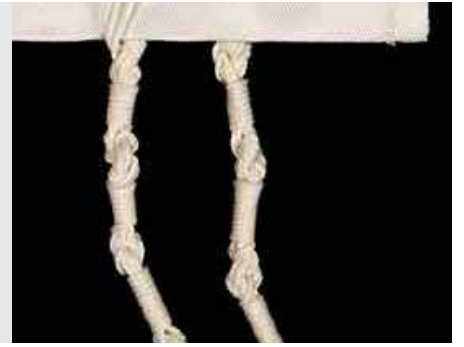
שלם 99 ₪

וקבל את ארבעת הספרים במבצע הגדול
+ משלוח עד הבית חינם

ניתן להזמין בעמדות נדרים פלוס, או במשרדי דרשו 02-5609000

שיטת הרא"ש בנוגע לחוטי ציצית שנקרעו או שנחתכו

שבבגד וקשירת הקשר הראשון, נמצא, ששני ראשי כל אחד מארבעת החוטים נמצאים תמיד בשני צידי הקשר. ולכן, כל זמן שנוותר כדי עניבה בארבעת הראשים שבצד אחד, הציצית כשרה, אף אם בצד השני נחתכו החוטים לגמרי, שהרי בכל חוט נותר כדי עניבה בראשו שבצד האחר של הקשר.

[שו"ע יב, א, ומשנ"ב ג, ה, ו רז]

שיטת הרא"ש בנוגע לחוטי ציצית שנקרעו, או שנחתכו, לאחר קשירתם בבגד, היא - שאם בכל אחד מארבעת החוטים שבכל כנף נותר 'כדי עניבה' (ראה להלן), הציצית כשרה. ואם יש ספק אפילו לגבי אחד מהם, האם נותר בו כדי עניבה, הציצית פסולה. ומאחר ונהוג להקפיד בשעת קשירת חוטי הציצית, שראשי החוטים יעמדו באותם הצדדים שבו עמדו לאחר השחלתם בנקב

מה פירוש 'כדי עניבה'?

בחוט כדי כריכת חוט אחד, ניתן להקל. ואם משני צידי הקשר נקרע חוט אחד, ונוותר בכל צד פחות מכדי עניבה, ובצירוף שני הצדדים יש כדי עניבה, ובאחד מהם לבדו יש כדי כריכת חוט אחד - נחלקו הפוסקים, האם ניתן לצרפם יחד ולהכשיר את החוט.

[שו"ע א, משנ"ב ג, וביה"ל ד"ה אם, וד"ה שנפסק; ביאורים ומוספים דרשו, 3]

בהמשך לאמור: כדי עניבה, פירושו: כדי כריכת חוטים אחרים. ונחלקו הפוסקים באילו חוטים מדובר: יש מפרשים - כדי כריכת חוט אחד, ויש מפרשים - כדי כריכת כל החוטים שנקרעו יחד; ויש מפרשים - כדי כריכת כל חוטי הציצית.

להלכה, צריך שיוותר באורך כל אחד מהחוטים שנקרעו, כדי כריכת כל החוטים שנקרעו יחד. שיעור זה, הוא, אינו עולה על שני 'אגודלים', (4-5 ס"מ, לשיטות השונות). ובשעת הדחק, אם נותר

האם ניתן להכשיר ציצית על ידי קשירת חוט שנקרע?

את החוט שנקרע, היתה כעת הציצית פסולה מספק, שמא אחד מארבעת החוטים נקרע משני צידי הקשר (ראה לעיל) - לדעת אחרונים רבים, הציצית כשרה; ויש שפוסלים. ולכל הדעות - אם החוט נקרע באופן הפוסל את הציצית, וקשרוהו, אין זה מכשיר את הציצית.

[משנ"ב יב, ז; ביאורים ומוספים דרשו, 6]

חוט המיועד לציצית שנקרע באופן הפוסל אותו לציצית, וקשרו את שני חלקיו בקשר חזק - נדון כאילו לא נקרע מעולם, וניתן לקושרו בבגד הציצית. ואם נקרע לאחר שכבר קשרוהו בבגד הציצית, ולא נותר בו 'כדי עניבה', אך מהצד האחר של הקשר לא נקרעו החוטים, כך שהציצית כשרה, וקשרו את החלק הקרוע בקשר חזק; ולאחר מכן נחתך אחד מהחוטים בצידו האחר של הקשר, ולא נותר בו כדי עניבה; ונמצא, שאם לא היו קושרים

* בציצית ישנם חמשה קשרים שביניהם ארבע קבוצות של כריכות. לדעת השולחן ערוך, מספר הכריכות בכל קבוצה הוא לפי הסדר הבא: שבע, תשע, אחת עשרה, ושלוש עשרה. ולדעת האריז"ל, מספר הכריכות הוא לפי הסדר הבא: שבע, שמונה, אחת עשרה, ושלוש עשרה.
* יש להעמיד את חוטי הציצית על הבגד באופן שהחוטים יהיו 'נוטפים' על כנף הבגד, דהיינו, שיימשכו לצד הכנף, ומשם יצאו וישתלשלו למטה.
* יש אומרים, שאין לתפור בכנף הציצית, או בנקב המיועד להשחלת חוטי הציצית, בד נוסף שאינו ממין הבגד. ויש אומרים, שמותר לעשות כן במטרה לחזק את הבגד, וכן הלכה, וכן המנהג בימינו.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מהו הדמיון בין חנוכה לחג הסוכות?

משמונת הימים נחשב כנס נוסף, שראוי לומר עליו הלל בפני עצמו. ב. שלמנהג 'המהדרין מן המהדרין', שהוא מנהגנו כיום, חלוקים הימים במספר הנרות, ובכך דומה חנוכה לחג הסוכות, שאומרים בו הלל השלם בכל הימים מפני שמספרי קרבנותיהם שונה זה מזה; בניגוד לחג הפסח, שמספר הקרבנות אחד בכל הימים.

[שו"ע תרפג, א, ומשנ"ב א; ביאורים ומוספים דרשו, 2]

בשמונת ימי החנוכה קוראים את ההלל, ונחלקו הפוסקים, אם חובת הקריאה היא מדאורייתא או מדרבנן. ובכל שמונת הימים, קוראים את ההלל ללא דילוגים; בשונה מחג הפסח, בו קוראים ההלל השלם ביום הראשון בלבד, וביתר הימים הוא נאמר בדילוגים.

והפוסקים כתבו כמה טעמים לדבר, וביניהם: א. שכל יום

הלוח היומי

י"ג בניסן | רבנו יוסף ב"ר אפרים קארו זצ"ל, בעל שולחן ערוך, בית יוסף, כסף משנה, מגיד משנה, שו"ת אבקת רוכל ועוד

ביום זה בשנת ב' אלפים מ"ח, נימול אברהם אבינו ע"ה.

בשנת ג' אלפים ת"ה, נכתבה גזירת השמד בשושן "ככל אשר צוה המן"

יארציט:

של"ה: רבנו יוסף ב"ר אפרים קארו זצ"ל, בעל שולחן ערוך, בית יוסף, כסף משנה, מגיד משנה, שו"ת אבקת רוכל ועוד.
שנ"ח/ש"ס: רבי משה ב"ר חיים אלשיך זצ"ל, האלשיך הקדוש, בעל תורת משה, חלקת מחוקק, עיני משה, ירים משה ועוד.
ת"ז: רבי חיים ב"ר שבתי שבתאי זצ"ל, אב"ד סלונקי ור"י קהילת שלום, בעל שו"ת תורת חיים ועוד.
תרכ"ו: רבי מנחם מנדל ב"ר שלום שכנא שניאורסון זצ"ל, בעל צמח צדק מליובוביץ, אור התורה ועוד.
תר"מ: רבי יואל ב"ר חיים (מסאטנוב) מוסקוביץ' זצ"ל.
תשל"ד: רבי יצחק ב"ר אביגדור אריאלי זצ"ל, בעל עינים למשפט.
תשנ"ה: רבי יצחק אייזיק ב"ר דוד מושקוביץ' זצ"ל, ר"י רומא, בעל בית יצחק.

מה קורה בשמים כשמספרים ביציאת מצרים?

כתוב בזוהר: בשעה שמספרים ביציאת מצרים הקב"ה מכנס לכל פמליא של מעלה ואומר להם לכו ושמעו את בני שמשבחים אותי ושמחים בישועתי, ובאותה שעה כל המלאכים מתכנסים לשמוע את ישראל שמספרים בשמחה את ישועת ה' ואחר כך עולים המלאכים ומשבחים ומודים להשי"ת ומוסיף כח בפמליא של מעלה.

(זוהר הק' פרשת בא דף מ:)

נשתדל לשמוח שמחה עצומה בעת סיפורי נפלאות ה' ביציאת מצרים, ונזכור כי כל פמליא של מעלה מתכנסים לשמוע את השבחים שאנו משבחים לה'

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורי משניות על מסכת
שביעית לתוכנית קניין שביעית

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il